

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan • uzasziyoli@list.ru • 2007-yil, 27-aprel • № 17 (3897)

ТАРАҚҚИЁТ МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШДАН БОШЛАНАДИ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 25 апрел куни
пойтахтимиздаги Ҳазрати Ином мажмусида амалга оширила-
ётган қурилиш ва ободонлаштириш ишлари билан таниши.

Истиколол йиллариди мамлакатимиз раҳбариш ташаббуси билан улугъ аҳоддадаримиз қолдиган бой маънавий меросин тикила, ўғраниш, асрар-авайлаш, муқаддас қадамжо-
ларни таъмилаш ва ободонлаштириш, хал-
кимизни, хусусан ўсбис келалётган эга вавлонид
уларнинг ибратли ѡхёти мисолида тарбиялаш
борасида кенг кўлами ишлар амалга оширил-
моқда. Тошкентнинг жорий йилда Ислом Мад-
данияти маркази, деб эълон қилиниши ҳам
бу эзги амалларнинг жаҳоний эътиофидир.

Ҳазрати Ином меъморий мажмуси наин-
ки юртимизда, мусулмон оламида ҳам катта
нуфузга эга бўлган табарум мисаллардан
бири хисобланади. Бугун бу ергага 9,5 гек-
тар майдонда давлатимиз раҳбари раҳнамо-
лигига кенг кўлами қурилиш ва ободонлаш-
тириш ишлари олиб боримоқда. Мажмуда тар-
кибидаги Кафвол Шоий мақбаси, Барок-
хон ва Мўйи муборак мадрасалари, Тиллашай
ва Номозгоҳ масжидлари каби тарихий оби-
далар кўли гул усталир, мутахассислар томо-
нидан таъмилашмомада.

Шу еринга ўзида Юрбошимиз ташаббуси
билан кўши гумбазли, икки минорали
улкан масжид биноси қад ростлаёт. Ушбу
иншоту нафакат пойтахтимиз, балки бутун
юртимиздаги энг йирик масжид бўлади.

ЁШЛАР ТЕАТРИ НАМОЙИШ ЭТАДИ

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайтларда театр
санъати муҳислари учун кувонини воқеалар кўп бўлмасли.

Мадданият ва спорт ишлари вазирлиги "Ўзбектеатр" ижодий-
ишлаб чиқарни бирлашиси ташаббуси билан Тошкентда ўтка-
зилётган вилоят театрларининг ижодий гастроллари мадданий
хәётимизда мухим воқеа бўлаётir. Қашқадарб, Сурхондарб, Бухо-
ро, Наманган, Андикон вилоят театрлари ижодий жамоаларининг пой-
тахтимизнинг нуфузли саҳналаридан намойиш этилган бир катор саҳна
асарлари мустақиллик йилларида мамлакатимизда театр санъати яна
ривожланиши босқичига кўтарилилгандан далолат беради.

Давлатимиз раҳбарининг мамлакатимиз
маддият театри санъатини ривожлантириш-
ди дарё қабул қилган Фармон ва жарори-
ларига жавобин соҳа фидойилари буда-
гунги кун талабларига мос равишда
фаoliy олиб бормоқдалар. Энг муҳими, бу сафарлар ҳар бир ижодий жа-
моанинг ўзига хос хисоботи бўлиб, намойиш этилган спектakллар таасисат
ижаҳатини оғизлайди. Ҳар кунда ҳамоини ўтка-
зилётган вилоят театрларидан мадданий
хәётимизда мухим воқеа бўлаётir. Қашқадарб, Сурхондарб, Бухо-
ро, Наманган, Андикон вилоят театрлари ижодий жамоаларининг пой-
тахтимизнинг нуфузли саҳналаридан намойиш этилган бир катор саҳна
асарлари мустақиллик йилларида мамлакатимизда театр санъати яна
ривожланиши босқичига кўтарилилгандан далолат беради.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъати муҳислари учун кувонини воқеалар кўп бўлмасли.

Мадданият ва спорт ишлари вазирлиги "Ўзбектеатр" ижодий-
ишлаб чиқарни бирлашиси ташабbусi билan тошkentda ўtka-
zilegtan viloyat teatrлarining ijodiy gastrolлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлari ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожlanishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлari maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учun kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, Andikon viloyat teatrлари ijodiy jamoalarinin poy-
taхtimiznинг nufuzli sahnalaridann namoyish etilgan bir katord sahna
asarlari mustaqillik yillarida mamlakatimizda teatr sanъati yan
riwожланishi bosqichiga kوتariлиlgandidan dalolat beradi.

Хеч муболагасиц айтиш мумкини, кейинги пайtларда театр
санъатi muhisiслari учун kuvonini woқealari kўp bolmasli.

Maddaniyat va sport ishlari vazirligi "Uzbekteatr" ijodiy-i
shiplab chikarasi bilan toshkentda utka-zilegtan viloyat teatrлари maddaniy
xəötimizda muhim voqeа bulaötir. Qashqadarb, Surxondarb, Buxo-
ro, Namangan, And

Кўклиминг илк кунлари учтўрт кун аввал ёқкан кор сабаби изгирини келид. Бу айниска Хоразм дала-ёбонларида. Коракалпок чўлу даштларидан аниқ сезилиди. Одамлар якнадагина ёчи ташлаган иссик либосларини кайта кийди, кулоқчинларини бошларига бостириди. Амударё кирғоклари бўйлаб ёқимсиз шамоллар баралла хуштак чалиди. Кўбӯ нараклаб турса-да хароратсиз союз кялтилди. Хатто жануб томонларда – Каҳсаҳарё-ду Сурхонларда ҳам қишининг заҳри сарсари кезиб юди. Бизнинг Дўрмон ёкларда бодомлар аллақачон гуллаб улугурган эди. Шуларга қийин будди. Пуштириган гуллар пумчайид кора тортиди. Шоҳзаклоплик курсин... Зардолилар куртаклари бўлганда бўлганларни бошлаган эди – хуёшланди. Махмадигъ хаво.

Ўзи ҳали вакт бор-да. Бобою момоларимизнинг билгани билган. Айёми ажуз олии кун, каҳралсан-кетти кун.

Йўқ, аёми ажуз қаҳрламади. Тўқукичини март тонгидаги шива-лаб ёғирға бошлади. Шимолий туманларимиз узра корга айланди-ю лекин кўлга чўзимади.

Пойтахт ва унинг вилоятли туманлариди, умум, мамлакатимизнинг барча жойлариди иккни кунлик ҳашар жуда кўтаринки руҳда ўтиди. Айниска, шанба кунги ҳаво зап бўлди-да. Шредерномидаги бир далалари ҳашарчиларга тўлиб кетди. «Эксон», бosh-кош. Кўплаб нуфузли ташкилотларинг раҳбарлари, ходимлари, олимлар, адабиётлари, шоирлар, санъаткорлар, журналистлар шу ерда. Хорижий давлатларининг элияри, хизматчилири шу ерда. Бутун бир далалага олма кўчатлари сканди. Кўй-кўшик, шъеъ авжига чиқди!

Мартининг белига келиб ҳаво юришиб кетди. Кўклим оботи ерини исита бошлади. Чим ўтлари яшилнанинг улугурди. Ялпиз тирнок баравардан ошиди. Кизлар, жононлар, хатто кампирлар арик, соибайлариди бўй кўрсатди.

Чироқчининг тўлкини қир-адирларида юронқозиллар инларидан чиқиши. Тошбакалар ўрмалаб майса чимиди кетди. Томди чўллариди митти бошларини сакар-сакар қилишиб калтакеслар юргулишади колди. Кўй-кўзилар далада. Кўзиноклар маъраши, совиникларнинг жавоб маърашлари суруни тутиди. Чўпон-чўликнинг юмуши кўпайди...

Мамлакатимиз худудининг тўртдан бир кисмими тоғлар азгалаган. Тиёншон ва Помир-Олой тизмалари, Гарбий Тиёншонда Чотқол, Пском ва Угом тизмалари, Помир-Олой тозларидан Туркестон, Зарабон ва Хисор тизмалари, Ботобот, Кўхшитон, Нурота тоғлари,

Мен Ватаним тозларининг кўклимларини кўп кузатганим. Бу ерларда кўклимлар дарё бўйлари, сойлар, жиглалар, ирмоқлар, булук-чашибалар, кирғокларидан бошланади. Яшил, кўк кўйёлар, гўйхлар, ўт-адалар тизиг ўсади. Бўй талашиди ўсади. Тоғ ёнғанирларига, чўккайларга интилиб-имтингиз ўйла бошлайди. Кейин буталар, чала буталар, турли-туман оғочлар ям-яшил тусга дўнади.

Кўклимда кушлар базми авжига чиқади. Айниска, иссик ўлкаларга кетмайдиган, доим муким, қаҳратондан зада – кишлопларга, ўйларга кириб кела-диган какликлар дарё, сой бўйларини тўлдириб тўйинади. Тўлиб-тўлиб сайрайди. Тез оскар сувлар бўйидан сувчумлар дикиллагани дикиллаган. Фотомачумчук адд, тик-дараҳтларда чакон...

Кўклиминг илк кунлари учтўрт кун аввал ёқкан кор сабаби изгирини келид.

Биз томонларда Наврўзни «Ийлобши» дейишади. Ийлобшини она тогларимда, кон-кариндошларим, дўстларимдан корматир тусга киргандек кўринали. Билин ўтказиши истаги туғиди. Сафар халтамин елкага осдим.

Мартнинг йигирмасида Самарқандада кўнок бўйлаб ўтдим. Самарқанд Наврўз байрамини шукухда. Одамлари юзи гулнан.

Самарқанд Давлат университети ректори, археолог олим Темир Ширинов билан сухбатда бўлдим, шаҳар айландин. Бу йил кўнок Самарқанд 2750 йил.

АЗИМ СУЮН

КЎКЛАМНИНГ ҚУГЛУФ ҚАДАМЛАРИ

лик тўйини нишонлайди. Тўйга тайёрлариги кетмоқда. Ҳамма томонда кўклим шукини тўй кайфияти. Янги-янги, рангоран қурилишлар. Янги-янги, сурурли манзаралар...

Накрутда эса... Қишлоқ ахлининг күвончи чексиз. Ёғирдан күвончлари чексиз. Чунки, кишишларнинг кир-адирлари ламимкор ерлар. Одамлари кўкка қаралган. Буғдойнинг хам, нұхат-пұханнинг ҳам барасаки кўйдан.

Борниминнин учинчи куни Накуртой кирғокларини имлаб-юлқаб, тўлдириб-тошиб сел кедди. Одам вахимага тушадиган сел. Кимингандир учтўрт корамолини оқизиб кетиди.

Накрутда «Саман тойч» деган фильм олиниётган экан. Боз роли ўйнётган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Биро Колимзарев тогларга тикилиб «Қишлоғингиз» заманлар оладиган жой экан...» деди менга.

Ёғирни яхши кўраман. Болалигимда ҳам ёғир остида юрини, кирларда лангоёк, яланбос югуришини жуда жуда савардид. Бу йил биз бол кўклим кедди. Чин кўклим ёғирлар билан келди-да, ана ёғир, мана ёғир.

Ёғирма саккизини март куни ҳам туни билан ёқсан ёғир кундузида-да давомлади. Фарона йўлдадимиз. Машинамиз таҳчишини, охир-оқибатда турли давлатларининг ўзаро ҳамхихатлигини таъминлаган.

«Ўзбекистон» нашриётидан И.Тўхтиевнинг «Амир Темур ва темурийларнинг молия-пул сиёсати» китоби нашридан чиқди. Ҳалкаро Амир Темур жамгармаси ва «Пахтабанк» хомийлигидаги чот этилган бу китобнинг муаллифи тарих фанлари номзоди, ўзбекистон тарихи давлат музейи катта илмий ходими Иррон Тўхтиев. Олим кирк йилдан бўён Амир Темур ва темурийлар давридан ташкил этилган. Олим турли даражадаги илмий анжуманларда ҳам мунтазам катнашиб келади. Тарих музейи экспозициясида темурий хукмдорларнинг тангаларидан иборат бўлнимдан этилган.

Асосан икни номда тангалар чиқарилади: «тантаг» деб номланган йирри кумуш пуллар, «мири» деб номланган майди кумуш пуллар. Шундиган, «фулус» деган мис тангалар ҳам бўлган.

Тангалар Астробод, Астрабад, Буко, Багдод, Хирот, Дарбанд, Язд, Карши, Керман, Машад, Самарқанд, Суонд, Табриз, Шероз, Шемах, Шайх абу исокс каби киркта шахарда зарб этиларди. Бу тангалар факат Амир Темур ва темурийларга қарашли давлатларда савдо-сотик мумомаласида ишлатилиб колмасдан, ундан ташкирида ҳам мумомаласида бўлган.

Бинобарин, бу тангаларни ўрганиш ўша давр сиёсий-иктисодий тарихини, пул мумомаласи, маданияти ва санъатни тарихини таддик этишда кетта ахамиятга эга.

Китобга ўзланган молия-пул сиёсати билан бўлб, иккисида ўзбекистон худудида тангла-диган, бу тангаларни ўрганиш ўша давр тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи, тарихини таддик этишади.

Иккисида Амир Темур тангаларнинг маданийнинг маданийнинг ўзаро ҳам мумомаласи,

Муҳаммад РАҲМОН

“САНИНГТЕК САРВ ЙЎҚ..”

Шоира Ойша Қодировата
Санингтек сарв йўқ ҳатто
Крим тумоюнда.
Лутфий

Мен шу байти ўқисам ҳар гал
Сен ёдимга тушасан, Ойша.
Қайта-қайта ёдимга тушаверасан.
Биламан, шонрлик фолчилик эмас,
Ярим лофшиликдир лекин шонрлик.
Лутфийнинг лутфуни тушунаман мен.
Лекин бальзан...

Лекин бальзан

Ўша санам — “... ҳатто

Крим тумоюнда йўқ” сарв
Асрлар қаъридан тикилгандай бўлаверад
Сен — мента
Беписанд, виқорли нигоҳи билан.
Мана ҳозир
Шу лаҳзода ҳам!..

Куйлагим келяпти мен сени, Ойша,
Лутфий тушидаги ҳам кўрмаган сарвни
Куйлагим келяпти!
Аммо бу шеър сарв қаддинг ҳақида эмас,
Қора дентиз мавжларин — зулғинг,
Холу-хаттинг ҳақида эмас.
Равшанини юзинги Ойча,
Она Ойша ҳақми-хурмати
Исминг Ойшалиги ҳақида ҳам эмас,
Ватан ҳақида бу шеър, Ойша,
Ватансизлик ҳақида!
Яхшиси бўлмайди кувғиндиликнинг,
Аммо омадлиси бўларкан, Ойша.

Китобинизни ўқидим

Шоирлик ёшликка хос, дейишиади.
Аммо шеъриятни қисмат деб билган
инсонлар интирибларга ҳамроҳ бўлишиади
— шеъриятни содик қолишиади. Наман-
ганик шоира Дилбар Хайдарова шун-
дай ижодкорлардан. “Шарк” наширят-
матбаба акциядорлик компаниясида “Сай-
ланма” китобин чоп этитиргани шоира-
ни бадий сўзга садоқати белгиси.

“Сайланма” мўқовасининг дид билан
ишлангани, саҳифалариға мос суврат-
ларнинг жойлангани, нақу-у безаклар,
хуллас, ҳар бир чизги бу мулк аёлга
тегисли эканини кўрсатиб турибди.Шоирликдан асл максад нима? Бу са-
волга минг хил мазмунда жавоб бериси
мумкиндир, балки. Лекин, бизнингча,
асосий максад — калблардаги тутигу-
ларни тирик асрар. Дилбар Хайдарова
ижодининг дастлабки йиллариданоқ бу
ҳақиқати англаған.

Союз

Дилбар

Хайдарова

Бар

Бар</

"ТАРЖИМА МИЛЛАТНИ ЖАҲОНГА ТАНИТАДИ"

"Ўзбекистон адабиёти ва санъати",
2007 йил 30 март сони

Бадий таржима санъатига қизикиш ҳеч қажон сусаймаган. Кейинги йилларда ижоднинг бу турига эътибор янада ортиб бореёт, таржими мутархимларни жаҳон адабиётининг мумтоз науналар таржимасини из-

чили давом этиришаётган бўлса, улар сафита кўшилаётган истиъодили ёшларнинг сабъ-харакатлари, айниқса, аслиятдан таржима килишига уришиштагани адабий жамоатчиликда катта умид уйотаёт.

Утган йили Россиядаги "Таржима асри. XXI аср рус шеърий таржимаси антологияси"номли икки жилдли китоб нашрдан чиқди. Китобдан 39 нафар рус таржимонининг дунё ҳалиқларининг йигирма тилидан кылган таржималари ва таржимонлар ҳақидаги қисқача маълумотлар ўрин олган. Китоб менда катта таасусурт қолдирилди. Кўпда кўзга кўринмайдиган таржимонлар меҳнати анчайин кадрларнандек тулоуди. Ростдан ҳам, рус таржима мактабига ҳар жиҳатдан ҳавас қисла арзиди. Фақат бугун чиққан бестеллер ёки юксак бадий асар эмас, балки оддий хорижий нашрда чоп этилган адабий янгилек ҳам уларда тез таржима килиниб босилмоқдаки, ҳайрон қоласан.

Тан олишимиз керак, ўтган асрнинг 90-йилларидан бир муддат депсиниб котлаган жаҳон бадий адабиёти яна шиддат билан ривожланмоқда. Янги янги бадий асарлар яратилмоқда, эътироф этилмоқда. Машҳур адибуз ПавлоКозло асарларидан япон ўзувчиси Харуки Мураками романларига ачанчамунча шов-шувга сабаб бўлаёт. Хатто Жон Роулингнинг "Гарри Поттер" туркомуидаги асарларни ҳам адабиёт оламида сезиларни воеқа будли. Ҳайратланарлиси, бу асарлар аслията қанчалик тез тарқалётган бўлса; рус тилига ҳам шунчалик "кўп ва хўб" таржима килинмоқда. Алам киладигани, рус китобхони, рус адабий жамоатчилиги бу каби асарлардан ўз вактида бахра олмоқда. Биз-чи? Ҳа, албатта, кўтчилигимиз рус тилида уларни озми-кўпми ўқиши мусаяс бўлаётимиз, лекин ҳамма ҳам рус тилида бадий асар ўқишига ҳафса килмайди, ҳамманинг ҳам рус тилида бадий асар ўқишига курб етмайди. Олис қишлоғлар жойларидан таълим олётган мактаб ўқувчилари чи? Улар "Гарри Поттер"ни қайси тилда ўқиш имконигига эга?

Дарвоке, атолки адабимиз Абдулла Каҳкорининг 1963 йили, куюнин ўзган "Таржиманилик ташвиши" маколосининг ахамияти бугунги кунда, айниқса, ошгандек тулодиди. Шундан езувчими Чуковский билан бахс-мунозарага киришган: "К'Чуковскийнинг ўтган йилнинг охирларидаги "Литературная газета"да чиқкан "Ўнинчи санъат илоҳаси" бед атланган мақоласи мазмундорлиги, таржима ишларининг ахволи тўғрисида кайғуриб ёзилганлиги билан мурасанда килди, айни чокда унда кўтарилиган айрим foят мухим, лекин эътирозли мулозазалар билан бахс-халқлар тилларидан ҳам мумкамлан баҳий таржималар деярли йўқ хисоби.

Турк ўзувчиси Урхон Помук Нобел мукомоти соҳиби буди. Бу ахир, умум-турк адабиётининг улган ютигу-ку! Лекин ҳануз унинг бирор китоби ўзбек тилига таржима килингани ўйўк. Сўнгти йилларда таржималарни ўзбеклаштирадиган таржимонлар кўринмаяпти? Славян ва бошқа европа тилларини кўя түрайлик, ҳануз Абдулла Каҳкор озрунга киглан кардиган, ҳануз китобларни ўзбеклаштирадиган таржималар кўринмайди. Дарҳакиат, бу яхши козирида бир уларга эга эмасиз.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабимизнинг ўз сўзи билан айтганда: "Буларнинг барни — тўғри гаплар". Муҳими, бу гаплар бугун ҳам долзарб. Чунки "кардош" ҳалқлар адабиётларини асл нусхаларидан таржима киливчи" рус таржимонларни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Адабиётни ўтишиб чиқишини ҳалихануз кутаётганга ўхшаймиз. Бўлмаса, нега хозирга Мирзаконлон Имомийдан кейин турс тилидан койиламоқ "Лев Толстой ва ўзбек адабиётни" яросидан яхши озарбайжон адабиётидан замонавий адабий йўналишлар кўзиган ташланмагни.

Албатта, бу фикрлар билан ярим аср олдин айтлганни, муаллифининг номини ўқимаган одам, англайсан кийин.

Кулги санъатимизнинг бугунги даргаларидан бири Хожибой Тожибоев кулгининг тахминин йигирма хили мавжудлигини сакнада кўл бор айтган ва буни амалда ишбот ҳам қилиб берган. Кулгисунослар эса кулаги қанчалик хилма-хил бўлмасин, уларнинг ҳаммаси аввал тарбия воситаси эканлигини таъкидлашади.

Бизнисчига, кулгини ҳеч иккимай, бемалол иккига бўлиши мумкин. Биринчиси ҳаётда бор, табиий равишда содир бўладиган

кулгили холатларининг бадий, бироз бўрттирилган инфодаси. Иккимиси эса — одамларни кулдириш учун тўқилган, ўйлаб топилган сунъий холатлар. Аслида, униси ҳам, буниси ҳам керак. Аммо сунъийлари табийларидан ошиб кетмагани маъкул. Негаки, кулгининг саломғи кимнингдир, нимманингдир устидан кулиш билан бирга, самимий қажхашамзирига сингдирилган фикрнинг, маънонинг таъсирчанилиги билан улчанади.

Хожибой Тожибоевнинг футбол мавзусидаги ҳангомаларидан бирида стадионларимиз ҳамиша ҳам муҳлислар билан тўла эмаслиги нозик исора оркали берилади: "Мана, бизнинг футбольилармиз ҳам дунёнинг машҳур тўпсураларидан таҳриба ўрганимадалар. Яқинда битта хукумчи тўплни рақибидан олиб, химоячиларни алдаб, мингга қўйиб бориб, дарвозага гумбурлатиб тедди. Гол бўлди. Ана ундан кейин хорижилларга ўхшаб майкаси ни ечиб, боши узра айлантириб-айлантириб, ишқибозларга сувенир бўлсин деб отмоқи эди, қараса... стадион бўм-бўш..."

Афсуски, бугун катта саҳналаримизда, радиоканалларда тинимиз ижро этилётган, кунига неча бор қайтарилётган қизиқчилик дастурларида кулги бору, маъно йўқ. Улар айтётган баъзи ҳангомалар тингловчини кулдириди эмас, кулгисини қистатади, холоси.

Olik gap

нинг, албатта фарқи бор. Уларни тинглаб туриб, қизиқни нима демоқри, бoshка бирорининг эмас ўзининг устидан кулаёттанини нахотки фахмиламаётган бўлса, дегинг келади.

Бугун асия, қизиқчилик санъатимизда кадрлар масаласи ҳавасда кўлса арзигудек. Ҳар куни, ҳар ҳафтада янги-янги ижодкорларни кашф килиб турибиз. Бу яши, албатта. Аммо гап сонда эмас, сифратда бўлиши керак.

Шу маънода мен анчдан бери

борини қозонди. Худойберди, назаримда, ҳаётни жуда синчковлик билан кузатади, ўзи шоҳид булган воқеа-ходисаларга ижодкор кўзи билан карайди. Репертуарига сохта, ишончсиз сюжетларни киритмайди. Ўнинг ҳикоя қилиш услубида ҳам ўзига хос самимиллий бор. Бу холат қизиқчилик санъатидан жуда ҳам мумкин. Чунки, ҳаммаси ҳам Хожибой Тожибоев, Абдулла Акбаров ёки Худойберди Зиёдов айтиб юрадиган ҳангомаларни уларчалик кулгили килиб айтилайди.

Суҳбатлардан бирида Худойбердинг бир фикрига эътибор бердиди: "Қизиқчи томошабинни, тингловчини таниши керак,

яъни кимнинг олдиди, қаерда нимани айтиши лозимлигини фарқлаши зарур. Мана бу латифани олайлик. Отаси ўғли: "Болам, бор, отни соиги олиб бориб сугориб кел", деса, ўғли "Отажон, сугориб келомайман, лабимга чака чиқсан-ку", деган эмиш. Отаси ҳайрон бўлибди: "Отини сугориша лабингнинг нима алоқаси бор?" — "Бор-да, — дебди ўғли бўш келмай. — От сув ичтанида хуштакни қаерим билан чаламан?..." Бу ҳангомани шаҳарда айтсангиз, кўпчилик кулмаслиги мумкин".

Жуда мумкин кузатув. Афсуски, аксарият қизиқчиларимиз, ҳатто бъази маъжхурлар ҳам, кўп холларда залда, майдонда, тўхондан, расмий тадбирларда аудиторияни хисобга олмай, ёдларига нима ҳангомга тушса, ўшан бемалади айтишавади. Нуороний отахонлар, кекса онажонлар, қиз-хувонлар, болалар борлигиги хисобга олишмайди. Худойберди Зиёдовга ҳозирча бундай эътирозимиз йўқ. Ўнинг ижоди самимий ва табий ҳангомалар хисобига янада боййини, кулиги таъсирчанида бошжаларни кидан асло колишмаслигини истаймиз. Зоро, бугун у айни илхомга тўлган, баракали ижод қиласидан ёшда!

M.AHMEDOV

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келаман. У бундандан анна йиллар аввал қизиқчиларнинг Республика таёнвуда мутлак голиб бўлган эди. Кейинчалик, содда, самимий латифаларни, ҳудди шундай кекса отахон образи билан муҳлислари ёти-

ти

кимнинг Худойберди Зиёдовнинг ижод репертуарини кузатиб келам